

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ.

A. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ:

- **1830** : ίδρυση ανεξάρτητου νεοελληνικού κράτους.
- **1833** : Παγίωση της τάξης, της στοιχειώδους κρατικής λειτουργίας και αρχή ανοικοδόμησης και οικονομικής ανάπτυξης.
- **1854** : ναυτικός αποκλεισμός από τους Αγγλο-Γάλλους, στη διάρκεια του Κριμαϊκού Πολέμου.
- **1864** : προσάρτηση Ιονίων νησιών (Επτάνησα).
- **1881** : ενσωμάτωση Θεσσαλίας.
- **Τέλη 19^{ου} αιώνα και αρχές του 20^{ου}** : μετανάστευση στην Αμερική.

B. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 19^ο ΑΙΩΝΑ:

- **Μέχρι το 1913** : όταν εξετάζουμε το εμπόριο της Ελλάδας, εννοούμε το εξωτερικό εμπόριο.
- **1851** : συνολική αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών → 36.000.000 χρυσές δραχμές.
- **1901** : συνολική αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών → 235.000.000 χρυσές δραχμές.
- **1911** : συνολική αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών → 315.000.000 χρυσές δραχμές.
- **1900-1910** : τα 3/4 των συνολικών εξαγωγών αφορούν αγροτικά προϊόντα.
- **Μέχρι το 1880** : σημαντική εμπορική κίνηση στα κατεργασμένα δέρματα.
- **Από το τέλος του 19^{ου} αιώνα** : τις εξαγωγές συμπλήρωναν τα μεταλλευτικά προϊόντα, που πλησίαζαν το 1/5 της συνολικής αξίας των εξαγωγών.
- **Διάρκεια του 18^{ου} αιώνα** : σημαντική ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα.
- **1774** : Συνθήκη Κιουτσούκ Καϊναρτζή μεταξύ της Ρωσίας και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
- **1821-1830** : ο ελληνικός εμπορικός στόλος μετατράπηκε σε πολεμικό.
- **Διάρκεια του 19^{ου} αιώνα** : η ελληνική ναυτιλία ακολούθησε ανοδική πορεία.
- **1840** : τα ελληνικά πλοία είχαν συνολική χωρητικότητα 100.000 τόνους.
- **1866** : τα ελληνικά πλοία ξεπερνούσαν τους 300.000 τόνους.
- **Μετά τα μέσα του 19^{ου} αιώνα** : ξεκίνησαν οι πρωτοβουλίες και οι συγκροτημένες προσπάθειες για την είσοδο της ελληνικής ναυτιλίας στην εποχή του ατμού,
- **Τελευταία δεκαετία του 19^{ου} αιώνα** : παρουσία ελληνικής ατμοπλοΐας.
-

Έτος	ελληνικά ατμόπλοια
1890	97
1901	191
1912	389

- **1914** : Α' παγκόσμιος πόλεμος.
- **1870-1871** : οριστική αντιμετώπιση του προβλήματος των «εθνικών γαιών», με νομοθετικές ρυθμίσεις.
- **1833-1870** : είχαν διανεμηθεί 600.000 στρέμματα «εθνικών γαιών».
- **1870-1911** : διανεμήθηκαν 2.650.000 στρέμματα με 370.000 παραχωρητήρια (καλλιεργήσιμης γης).
- **19^{ος} αιώνας** : η Ελλάδα είχε ικανοποιητική ποικιλία κοιτασμάτων, συνήθως όμως σε μικρές ποσότητες.
- **Αρχές δεκαετίας 1860** : νομοθεσία που επέτρεπε την «εκχώρηση» μεταλλευτικών δικαιωμάτων με ευνοϊκούς όρους, προκάλεσε τη ραγδαία εξέλιξη της βιομηχανίας.
- **1869** : ολοκλήρωση της διάνοιξης της διώρυγας του Σουέζ.

- **1866** : στο Λαύριο αρχίζει τις εργασίες της μια γαλλο-ιταλική εταιρεία (Σερπιέρι-Ρου) με στόχο την εξαγωγή μεταλλεύματος όχι μόνο από τα υπόγεια κοιτάσματα αλλά και από τις «σκωρίες».
- **Μετά τη δεκαετία του 1870** : οικοδομική ανάπτυξη της χώρας, με την εμφάνιση νέων υλικών , όπως το μάρμαρο.
- **Τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα** : οι αλυκές αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων.
- **Πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας** : το πιστωτικό σύστημα της χώρας βρισκόταν σε πρωτόγονη κατάσταση.
- **1841** : ίδρυση Εθνικής Τράπεζας.
- **Δεκαετία 1860 και μετά** : πολλαπλασιάζονται τα τραπεζικά και ασφαλιστικά ιδρύματα της χώρας.
- **1839** : ίδρυση της Ιονικής Τράπεζας.
- **19^{ος} αιώνας** : η εμφάνιση και ανάπτυξη της βιομηχανίας στον ελληνικό χώρο, παρουσίασε ελάχιστα κοινά σημεία με όσα συνέβαιναν στο πεδίο αυτό στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη.
- **Πρώτες δεκαετίες της ανεξαρτησίας** : εμφάνιση μονάδων παραγωγής που μπορούν να χαρακτηριστούν βιομηχανικές.
- **Γύρω στο 1870** : κύμα ίδρυσης βιομηχανικών επιχειρήσεων.
- **Τελευταία χρόνια του 19^{ου} αιώνα και αρχές 20^{ου}** : δημιουργήθηκε ένα βιομηχανικό δυναμικό σχετικά σταθερό, πολυδιάστατο, με τάσεις ανάπτυξης της βαριάς βιομηχανίας, της μεταλλουργίας, της ναυπηγικής και της τσιμεντοβιομηχανίας, η οποία πρωτοεμφανίστηκε στις αρχές του νέου αιώνα.
- **Μετά το 1912-1913** : αλλαγή των δεδομένων στη βιομηχανία, λόγω ενσωμάτωσης μεγάλων εκτάσεων και πληθυσμών.
- **1830** : οι υποδομές του ελληνικού κράτους ήταν ακόμα πρωτόγονες.
- **Τέλος 19^{ου} αιώνα – αρχές 20^{ου}** : η πύκνωση του οδικού δικτύου πέρασε στην πρώτη θέση των εθνικών και τοπικών προτεραιοτήτων.
- **1881-1893** : διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου.
- **19^{ος} αιώνας** : εμφάνιση , εξάπλωση και κυριαρχία του σιδηροδρόμου στις χερσαίες μεταφορές. Ο σιδηρόδρομος έγινε το σύμβολο των νέων καιρών και το συνώνυμο της ανάπτυξης.
- **1835** : σχετικές συζητήσεις για την κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου.
- **Μέχρι τη δεκαετία του 1880** : η μόνη σιδηροδρομική γραμμή που είχε κατασκευαστεί στην Ελλάδα ήταν αυτή που συνέδεε την Αθήνα με τον Πειραιά και είχε μήκος 9 χλμ.
- **1881** : δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για υλοποίηση των σχεδίων κατασκευής σιδηροδρομικού δικτύου.
- **Από το 1880 και μετά** : ολοκληρώθηκε το σιδηροδρομικό δίκτυο της Ελλάδας.
- **1882-1892** : στις πρώτες πρωθυπουργίες του Χαρίλαου Τρικούπη κατασκευάστηκαν 900 χλμ σιδηροδρομικής γραμμής.
- **Δεκαετία 1890** : τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπισε το ελληνικό κράτος επιβράδυναν την κατασκευή του έργου.
- **1909** : ολοκλήρωση σιδηροδρομικού δικτύου.
- **Χρόνια της Επανάστασης** : ο δανεισμός υπήρξε μία σημαντική παράμετρος της λειτουργίας του ελληνικού κράτους.
- **1832** : άφιξη των Βαυαρών και σύναψη νέων δανείων.
- **Ός το 1861** : απομόνωση της χώρας από τις ευρωπαϊκές χρηματαγορές, επειδή οι Οθωμανικές κυβερνήσεις αρνήθηκαν την αποπληρωμή των επαναστατικών δανείων.
- **Δεκαετία του 1860 και μετά** : η αλλαγή των ρυθμών ανάπτυξης οδήγησε αναγκαστικά σε νέο δανεισμό.
- **Δεκαετία 1880** : διόγκωση του εξωτερικού δανεισμού-η χώρα βρέθηκε να οφείλει ποσά πολλαπλάσια του ετήσιου προϋπολογισμού της.
- **1889** : 26.000.000 δρχ από τα δάνεια χρησιμοποιήθηκαν για τη ναυπήγηση τριών θωρηκτών.
- **1893** : πτώχευση της Ελλάδας.
- **1897** : ελληνοτουρκικός πόλεμος.

- **1898** : Ο Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος αντιμετώπισε τις τρέχουσες ανάγκες με ένα μεγάλο δάνειο, που χορηγήθηκε με την εγγύηση των Μεγάλων Δυνάμεων.
- **1910** : τα δημόσια οικονομικά μπορούσαν να χαρακτηριστούν υγιή, οι προϋπολογισμοί ήταν σαφώς πλεονασματικοί και οι οικονομικές δυνατότητες του κράτους σαφώς αυξημένες.
- **Διάρκεια του 19^{ου} αιώνα** : οι οικονομικές δραστηριότητες των Ελλήνων είχαν εξαπλωθεί σε πολλές περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας.
- **Μέχρι τη δεκαετία του 1870** : οι επιχειρηματικές δραστηριότητες είχαν περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης στις αγορές των μεγάλων κρατών της Ανατολικής Μεσογείου.
- **Δεκαετία 1860** : σχετικές συζητήσεις με την αξιοποίηση δυνατοτήτων της ομογένειας.
- **1866-1869** : κρητικές επαναστάσεις.
- **1856** : συνταγματικές μεταρρυθμίσεις «Τανζιμάτ».
- **Δεκαετία 1870** : πρώτες δειλές ενδείξεις συνεργασίας του ελληνικού κράτους με τους Έλληνες ομογενείς.
- **1873** : κρίση που μείωσε τις αποδόσεις των ευρωπαϊκών κεφαλαίων και προκάλεσε τη μεταφορά τους προς τα ανατολικά.
- **Αρχές του 20^{ου} αιώνα** : σταθερότερη η συμπεριφορά των ομογενών κεφαλαιούχων.

Γ. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ:

- **ως το 19ο αι** : κυριαρχεί ο αγροτικός χώρος στο σύγχρονο κόσμο.
- **1821-1828** : ο επαναστατικός αγώνας δημιουργεί πλήθος αγροτών με μικρές ή μεσαίες ιδιοκτησίες.
- **1864** : ενσωμάτωση Επτανήσων.
- **1881** : ενσωμάτωση Θεσσαλίας, Άρτας.
- **1907** : ψήφιση νόμων που επιτρέπουν απαλλοτριώση μεγάλων ιδιοκτησιών.
- **1910** : εξέγερση στο χωριό Κιλελέρ.
- **1913** : τέλος βαλκανικών πολέμων.
- **1917** : η κυβέρνηση Βενιζέλου αποφασίζει την ολοκλήρωση της αγροτικής μεταρρύθμισης.
- **τέλος 19ου αι** : συναντάμε στην Ελλάδα σοσιαλιστικές ομάδες και εργατικές ομαδοποιήσεις.
- **1896, Λαύριο** : πρώτες καθαρά εργατικές εξεγέρσεις.
- **1910-1922** : η Ελλάδα βρίσκεται σε συνεχή πολεμική ετοιμότητα.
- **1911** : τα έσοδα του προϋπολογισμού ήταν 240 εκατ. , τα έξοδα 181 εκατ. παρά τις στρατιωτικές δαπάνες.
- **1910** : εμφανής πρόοδος της οικονομίας σχετιζόμενη με τη μετανάστευση.
- **1914** : στην Ήπειρο υπήρχαν 166.000 Έλληνες και 38.000 μουσουλμάνοι κυρίως αλβανικής καταγωγής.
- **καλοκαίρι 1914** : ξεσπά ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.
- **1915** : άσκοπη και δαπανηρή επιστράτευση, Διχασμός.
- **1917** : ενοποίηση της χώρας υπό το Βενιζέλο με επέμβαση των Συμμάχων.
- **Νοέμβριος 1920** : ο Βενιζέλος χάνει τις εκλογές, αναλαμβάνουν τα φιλοβασιλικά κόμματα.
- **από το 1918** : ο κρατικός ισολογισμός κλείνει παθητικά.
- **Μάρτιος 1922** : τα δημοσιονομικά δεδομένα σε πλήρες αδιέξοδο, διχοτόμηση χαρτονομίσματος, το κράτος αποκτά 1.200 εκατ. δρχ.
- **1926** : επανάληψη αναγκαστικού δανείου.
- **1922** : η μικρασιατική καταστροφή μεταβάλλει τα δεδομένα-πρόσφυγες.
- **1923-1924** : οι θάνατοι από τις αρρώστιες κάνουν αναγκαίες τις παρεμβάσεις.
- **1919-1039** : μεσοπόλεμος, πλεονεκτήματα Ελλάδας για οικονομική ανάπτυξη.
- **1925** : η αμερικανική ΟΥΛΕΝ κατασκευάζει φράγμα στο Μαραθώνα (αργότερα και στο Στρυμώνα).
- **1927** : αίτημα της Ελλάδας στην ΚΤΕ για πρόσθετο δάνειο.
- **Μάιος 1927** : ίδρυση Τράπεζας της Ελλάδος που αρχίζει τη λειτουργία της ένα χρόνο αργότερα.

- **1928-1932** : τελευταία διακυβέρνηση Βενιζέλου με σημαντικές πρωτοβουλίες πολιτικές, οικονομικές και θεσμικές.
- **1929** : ξεσπά στη Ν. Υόρκη η οικονομική κρίση.
- **αρχές 1932** : εκδηλώνονται οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης.
- **δεκαετία 1920** : σκοτεινές εποχές με οικονομικά προβλήματα.
- **άνοιξη 1932** : η κυβέρνηση αναστέλλει τη μετατρεψιμότητα της δραχμής και την εξυπηρέτηση των εξωτερικών δανείων.
- **δεκαετία 1930** : όλο και περισσότερα κράτη αποκτούν δικτατορικά ή φασιστικά καθεστώτα.
- **4 Αυγούστου 1936** : επιβολή δικτατορίας από τον Ιωάννη Μεταξά.

ΜΕΘΩΔΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΤΙΣΤΗΝΗΣ